



POHJOIS-KARJALA  
Maakuntaliitto



# ***Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 1. vaihe***

Kaavaselostuksen liiteosio 4,  
rakennetun kulttuuriympäristön kohdekortit, Tohmajärvi  
maakuntavaltuusto 13.6.2022



## Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	848_001_Entinen asemarakennus_Tohtmajärvi		
Nimi	Tohtmajärven entinen rautatieasema	Osoite	
		Ratamestarintie 13 82600 Tohtmajärvi	
Kylä / kaupunginosa		Koordinaatit WGS84	
			62,2433
Kunta	Tohtmajärvi		30,3558
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	848-406-10-127
Kohdetyyppi	Asemarakennukset		
Valmistumisvuosi	1892		
Suunnittelija			
Kaavamerkintä			
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Asuinkäyttö		
Alkup. käyttö	Rautatieasema		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	1		
Perustus	Kivi		
Runko	Puu		
Kattomuoto	Harjakatto		
Kate	Tiili		
Vuoraus	Puu		
Ulkovärit	Vaalen vihreä, katto punainen		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
<b>Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.</b>			
<p>Tohtmajärven Aseman seudun kehittyminen liittyy rautatien valmistumiseen 1800-luvun lopulla. Aseman seudulle perustettiin vuonna 1907 turveta jalostava Turvepehku-osuuskunta, jonka myötä alueesta kasvoi vuosien saatossa lähes 400 työntekijän tehdasyhdyskunta. Aseman seudulle rakennettiin muun muassa tiilitehdas, mylly, saha, autokorjaamo, talleja, konttoreita ja asuntoja työntekijöille. Voimakkainta toiminta oli vuosina 1947–56. 1990-luvun lama lakkautti viimeisenkin teollisen tuotannon alueella.</p> <p>Tohtmajärven rautatieasema ympäristöineen kuului valtakunnallisesti merkittäviin kulttuurihistoriallisiin ympäristöihin (1993). Tohtmajärven rautatieasema on tyyliltään uusrenessanssia. Se on rakennettu IV luokan aseman tyyppiirustuksin 1892-94 ja sitä on laajennettu 1913. Siinä on ollut myös asemapäällikön asunto (Airas-Luotonen 2004, 55). Kohdepiste sijaitsee Tohtmajärven asemanseutu -nimisellä maakuntakaavassa esitellyllä alueella</p> <p>Lähteet: Airas-Luotonen, Päivi (2004). Kotikuusten kunnalla. Tohtmajärven kulttuuriympäristöohjelma.</p>			
<b>Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)</b>			
<b>Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet</b>			
Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas.			

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu  
Tästä kohteesta ei ole kuvia, yksityiskohde

Historiallinen todistusvoima ja identiteetti

Historiallinen kerroksisuus

Symboliarvo

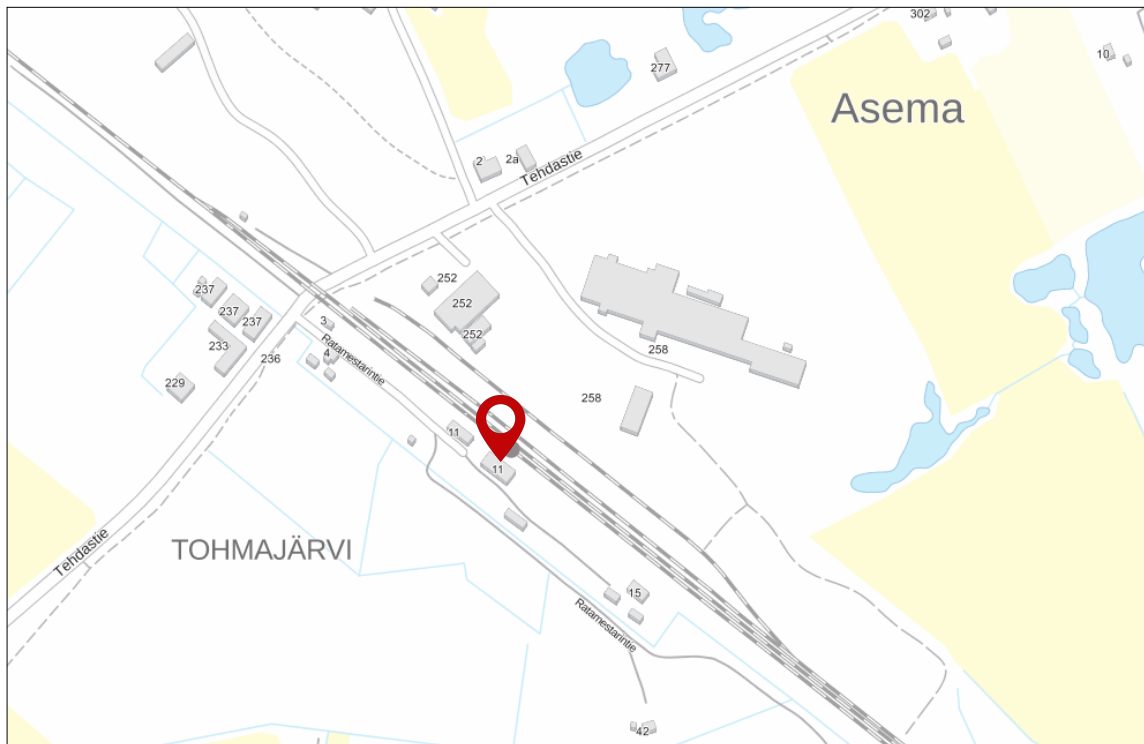
Maakunnallisesti arvokas Karjalan radan asema. Asema on harvoja ensimmäisestä Karjalan radasta nyky-Suomen rajojen sisäpuolelle jääneitä asemarakennuksia

Inventointipäivä

12.9.2020

Inventoija

Samu Aarnio



100 m



## Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	848_002_Kunnallistalo_Tohtmajärvi		
Nimi	Tohtmajärven entinen kunnallistalo	<b>Osoite</b> Kauppakatu 8, 82600 Tohtmajärvi	
		<b>Koordinaatit WGS84</b>	
Kylä / kaupunginosa			62,2253
Kunta	Tohtmajärvi		30,3314
Rakennustunnus		<b>Kiinteistötunnus</b>	848-406-9-132
Kohdetyyppi	Hallinto- ja toimistorakennukset		
Valmistumisvuosi	1926		
Suunnittelija			
Kaavamerkintä	K-3		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Liiketiloja		
Alkup. käyttö	Seurojentalo		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Kivi, betoni		
Runko	Hirsi		
Kattomuoto	Matala mansardikatto		
Kate	Saumapelti		
Vuoraus	Laudoitus		
Ulkovärit	Keltainen		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
<b>Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.</b>			
Rakennuksen siemenenä toimi 1919 rakennettu Kaurilan kylän seuratalo. Taloudellisten vaikeuksien takia rakennus myytiin ja sen keskeinen hirsikehikko siirrettiin nykyiselle paikalleen Kemien mäelle 1926.			
Uusi rakennus toimi aluksi seuratalona. 1930-luvulla sinne muutti suojeluskunta, jonka toimesta taloa laajennettiin ja kohotettiin toisella kerroksella. Kun suojeluskunta-toiminta sodan jälkeen lakkautettiin, lahjoitti suojeluskunta rakennuksen Tohtmajärven kunnalle, joka käytti sitä kunnantalonä vi-rastoinen, kirjastona ja väliaikaisena kouluna. Seurojentalon juhlasali, myöhemmin elokuvateatteri, mukautui myös valtuustosaliksi. Uuden kunnantalon valmistuttua vuonna 1967 rakennus joutui liike- ja toimistokäyttöön. Rakennuksen klassismin hengestä muistuttavat Kauppakadunpuoleisen pääjulkisivun symmetria, sittemmin purettua ja suljettua pääsisäänkäyntiä kehystäneet pilasterit ja päätykolmioaihe ja keskelle kattoa asemoitu torniaihe lipputankoinen (Kononen (2018)).			
Lähteet: Kononen, Suonna (2018). Kirjassa Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas.			
<b>Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)</b>			
<b>Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet</b>			

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu

Historiallinen todistusvoima ja identiteetti

Historiallinen kerroksisuus

Symboliarvo

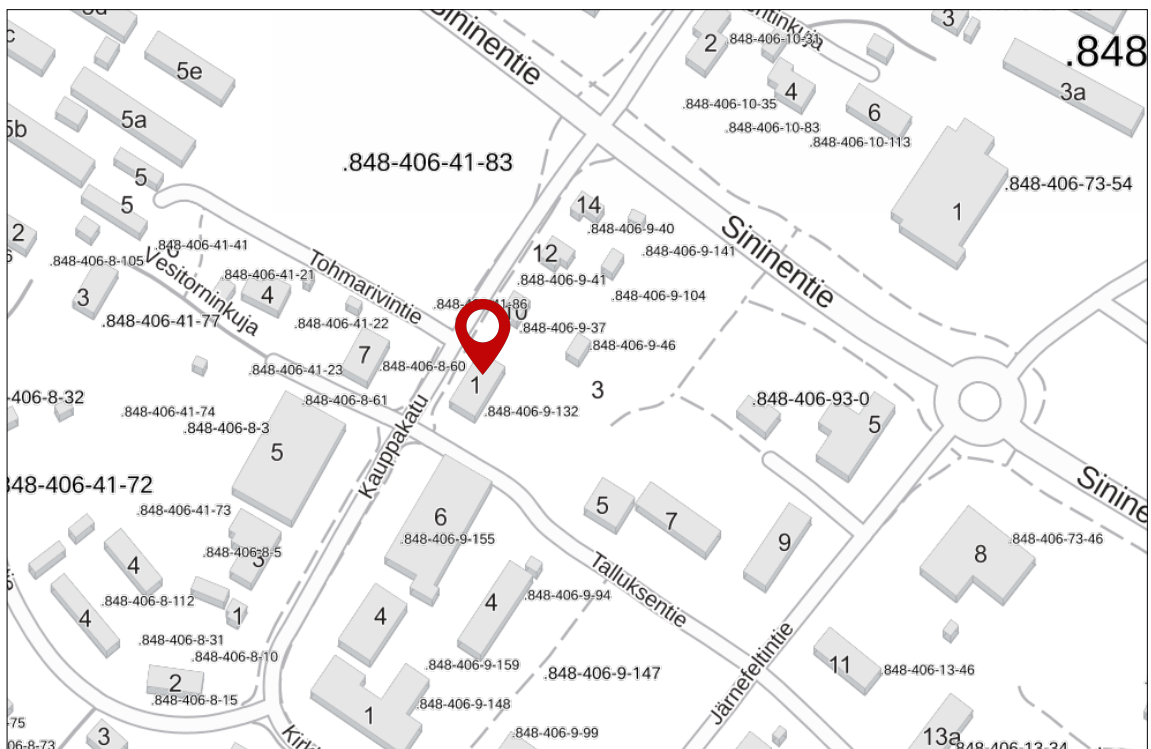
Keskeisellä sijainnilla Tohmajärven pääraitilla. Historiallista arvoa. Kohde kertoo poikkeuksellisen monipuolisella tavalla Tohmajärven kunnan historiasta.

Inventointipäivä

12.9.2020

Inventoija

Samu Aarnio







## Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	848_003_Kunnantalo_Tohtmajärvi		
Nimi	Tohtmajärven kunnantalo	Osoite	Järnefeltintie 1, 82600 Tohtmajärvi
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,2237
Kunta	Tohtmajärvi		30,3314
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	848-406-13-45
Kohdetyyppi	Hallinto- ja toimistorakennukset		
Valmistumisvuosi	1967		
Suunnittelija	Juhani Nylund		
Kaavamerkintä	YH		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Kunnantalo		
Alkup. käyttö	Virastotalo		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluvu	2		
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni		
Kattomuoto	Tasa- ja viistekatot		
Kate	Saumapelti, bitumikate		
Vuoraus	Tiili		
Ulkovärit	Punainen tiili		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
<b>Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.</b>			
<p>Tohtmajärven kunnantalo toimi ennen Kemien mäellä sijaitseva vanha suojeluskunnantalo. Tämä talo kävi pian pieneksi kunnan toiminnolle. 1967 valmistui Maaseudun Keskusrakennustoimiston arkkitehti Juhani Nylundin suunnittelema moderni uusi kunnantalo. Rakennukseen sijoitettiin kunnan keskustoimisto, sosiaalitoimisto, kansakoulutoimisto, nuorisotoimisto ja rakennus- sekä asutustoimisto ja valtuustosali sekä kaksi muuta kokoushuonetta. Lisäksi sosiaalilätkä, henkilökunnan ruokailutilat, arkisto ja kolme autotallia. Rakennuksessa oli myös vahtimestarin asunto (Karjalainen 13.1.1967).</p> <p>Tohtmajärven kunnantalo on upea esimerkki 1960-luvun käytännöllisen vaatimattomasta kunnantalo arkkitehtuurista, jonka ajattomuus koostuu näennäisesti vaatimattomista tekijöistä luoden kuitenkin aikaa kestävä kokonaisuuden. Rakennustaiteen historian elementtejä on yhdistetty ajan vaatimusten ja resurssien mukaisesti. Rakennuksen juhlallisuutta kohottaa ylöspäin nousevat kattolinjat, ja pääsisäänkäynnin yläpuolisen kerroksen suuret ikkunapinnat.</p> <p>Lähteet: Karjalainen 13.1.1967</p>			
<b>Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)</b>			
<b>Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet</b>			

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu

**Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo**

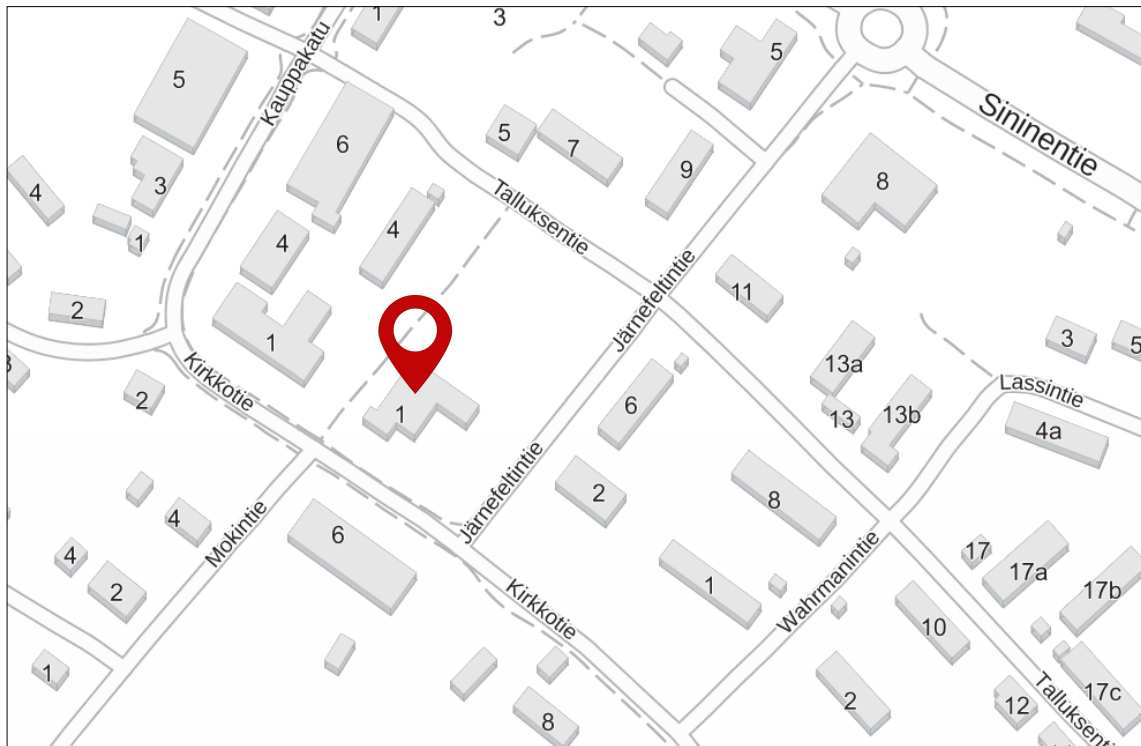
Näyttävä kohde, yksi maakunnan upeimmista 1960-luvun kunnantaloista.

Inventointipäivä

12.9.2020

Inventoija

Samu Aarnio





## Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	848_008_Musiikkiopisto entinen kansakoulu_Tohmajärvi		
Nimi	Keski-Karjalan musiikkiopisto	Osoite	Kirkkotie 16, 82600 Tohmajärvi
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,2180
Kunta	Tohmajärvi		30,3361
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	
Kohdetyyppi	Opetus- ja koulurakennukset		
Valmistumisvuosi			
Suunnittelija			
Kaavamerkintä			
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Kansakoulu		
Alkup. käyttö	Kansakoulu		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Kivi		
Runko	Puu		
Kattomuoto	Harjakatto		
Kate	Pelti		
Vuoraus	Laudoitus		
Ulkovärit	Keltainen laudoitus		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä musiikkiopistona		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
<b>Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.</b>			
Rakennus on ollut alun perin Tohmajärven Kemien ensimmäinen kansakoulu, ja myöhemmässä vaiheessa tila on toiminut muun muassa nuorisotalona. Nykyisin talossa toimii Keski-Karjalan musiikkiopisto.			
Kemien kansakoulutoiminta oli alkanut v. 1871. Oma kansakoulurakennus saatiin tälle paikalle vuonna 1876, kun Jouhkolan hovista siirrettiin entinen Karjalan maanviljelys- kouluna (1857-1868 ) toiminut rakennus. Koulurakennus käsitti luokkahuoneen, eteiset, käsityösalin ja opettajan asunnon.			
Lähteet: Karjalainen 13.1.1967			
<b>Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)</b>			
<b>Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet</b>			

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu

Historiallinen tyypillisuus alueelle

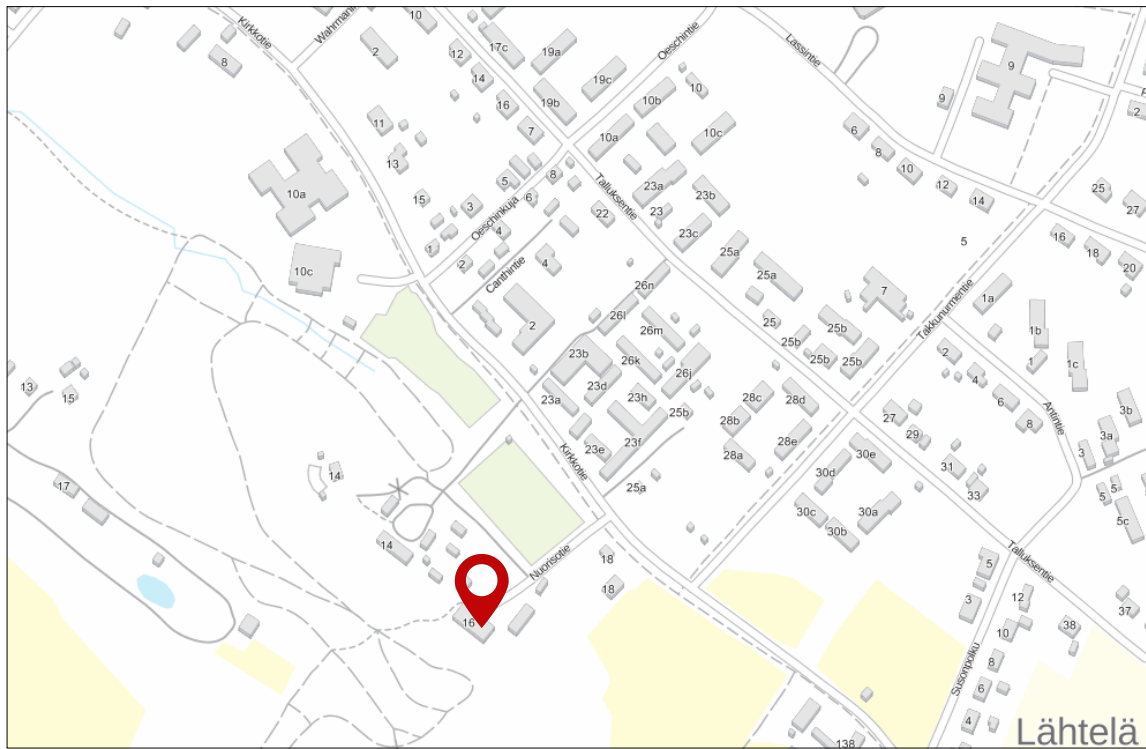
Historiallinen todistusvoima ja identiteetti

Inventointipäivä

12.9.2020

Inventoija

Samu Aarnio





## Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	848_009_Tohmajärven seurakuntalo/ Kemien kirkko_Tohmajärvi		
Nimi	Tohmajärven seurakuntalo / Kemien kirkko	Osoite	Maiju Lassilan tie 16 , 82600 Tohmajärvi
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,2270
Kunta	Tohmajärvi		30,3245
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	
Kohdetyyppi	Kirkot		
Valmistumisvuosi	1964		
Suunnittelija	Erkko Virkkunen		
Kaavamerkintä	YK		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Seurakuntalo		
Alkup. käyttö	Seurakuntalo		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni, tiili, puu		
Kattomuoto	Loiva pulpettikatto		
Kate	Saumapelti		
Vuoraus	Tiili, betoni, puu,		
Ulkovärit	Valkoinen tiili, siniharmaa betoni, ruskea puu		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
<b>Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.</b>			
<p>Kemien Seurakuntatalo on rakennettu vuonna 1964 ja peruskorjattu vuosina 1998-2001. Seurakuntatalossa on kirkkosali, kahviotilat ja muita kokoustiloja, kirkkoherranvirasto, lapsi- ja nuorisotyön kerhotilat sekä työntekijöiden toimistotiloja.</p> <p>Seurakuntatalon tilat ovat kahdessa kerroksessa. Yläpuolella on kahvio, kirkkosali, diakoniatöimistö ja kirkkoherranvirasto. Alapuolella hautausmaatoimisto, kanttorin työtilat, Vienon Kamhari sekä lapsi- ja nuorisotyön kerhotilat ja toimistotarjalan maanviljelys- kouluna (1857-1868 ) toiminut rakennus. Koulurakennus käsitti luokkahuoneen, eteiset, käsityösalin ja opettajan asunnon.</p> <p>Kohde edustaa linjakasta 1960-luvun seurakuntalojen arkkitehtuuria.</p>			
Lähteet: Tiedoksianto 23.9.2020 Jukka-Pekka Pakarinen. Talouspäällikkö. Tohmajärven seurakunta.			
<b>Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)</b>			
<b>Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet</b>			

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu

Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo

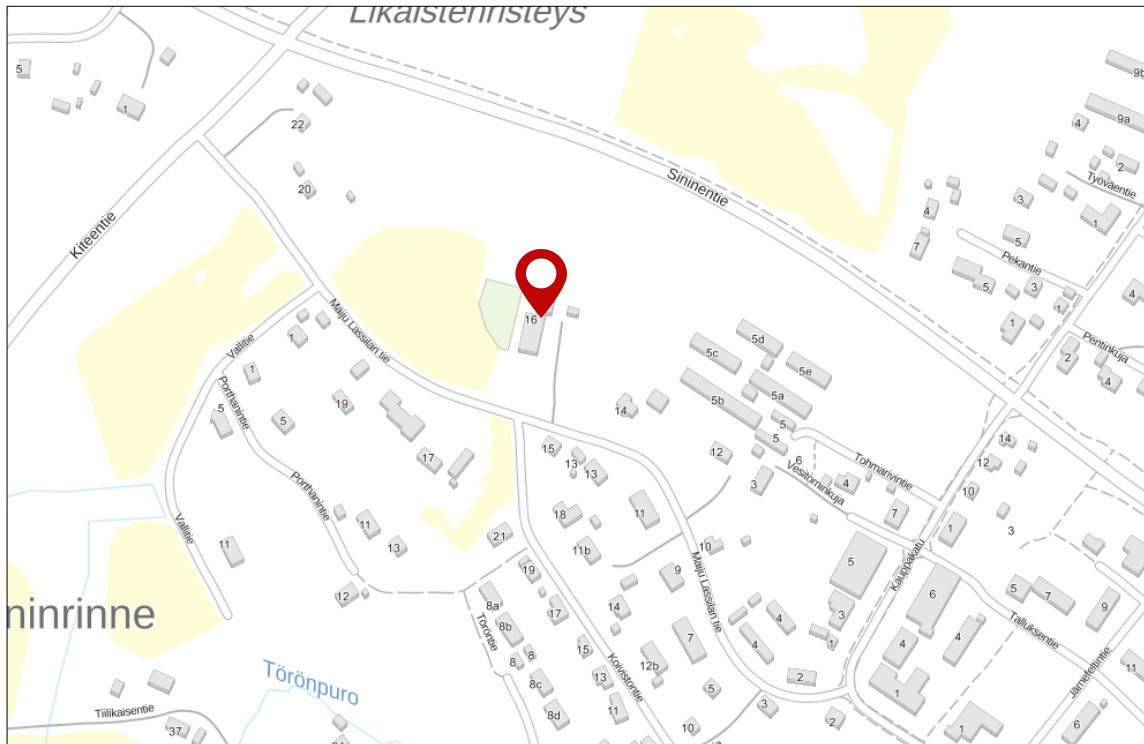
Laadukaan linjakas esimerkki 1960-luvun seurakunta-arkkitehtuurista.

Inventointipäivä

12.9.2020

Inventoija

Samu Aarnio









POHJOIS-KARJALA  
*Maakuntaliitto*